

GELDEZELS:

wie zijn ze, wat doen ze en
waarom is het strafbaar?

WAT IS EEN GELDEZEL?

Een geldezel is iemand die zijn bankrekening en/of bankkaart en pincode laat gebruiken door criminelen om geld wit te wassen. Daardoor kan de crimineel misdaadgeld op de bankrekening van de geldezel storten om het vervolgens af te halen (met de bankkaart en de pincode van de geldezel) of door te storten naar andere rekeningen. Zo blijven de oplichters buiten schot.

Het fenomeen van “geldezels” breidt zich uit: oplichters vragen niet alleen naar bankkaarten en codes, maar ook steeds meer naar (een kopie van) identiteitskaarten, gsm-nummers en adresgegevens om fraude te plegen in naam van de eigenaar.

Jongeren zijn een gemakkelijk doelwit

Jongeren worden makkelijker in de verleiding gebracht met de belofte van ‘snel geld verdienen’ of staan vaak niet stil bij de gevolgen van een op het eerste zicht onschuldige ‘vriendendienst’. Uit een studie van Febelfin blijkt dat zij hiervoor vatbaarder zijn dan volwassenen (respectievelijk 14% versus 2%). Meer dan één op tien jongeren zou dus zijn of haar bankkaart en pincode uitlenen in ruil voor geld.

Ook mensen die het financieel moeilijk hebben, laten zich sneller verleiden door de belofte van ‘snel geld’.

Hoe worden geldezels benaderd of geronseld?

De criminelen benaderen de geldezels op verschillende manieren:

- op straat, voornamelijk in de buurt van scholen, aan stations of in uitgaansbuurten
- via sociale media zoals whatsapp en instagram of telegram.

Waarom het niet zo onschuldig is

Het lijkt op zich tamelijk onschuldig: je geeft even je rekeningnummer, bankkaart en je gegevens door en ontvangt daarvoor een vergoeding. Je hoeft voor de rest eigenlijk niets te doen. Makkelijk verdiend, toch? Niet helemaal.

Dankzij de hulp van geldezels blijven criminelen onder de radar. Zo kunnen ze volledig anoniem te werk gaan en maken ze gebruik van het reguliere circuit om gestolen geld weg te sluisen. De geldezel werkt dus mee aan witwaspraktijken, soms zonder er zich bewust van te zijn, en is medeplichtig aan fraude. Ook al heeft hij geen weet van wat er op zijn bankrekening gebeurt, de verantwoordelijkheid ligt toch bij hem.

“De ronselaars vertellen wat je moet doen en welke bedragen anderen al hebben verdiend op dezelfde manier. Het is zagezegd allemaal volkomen veilig, maar makkelijk geld verdienen is nooit zonder risico en meestal ronduit gevaarlijk, ook al lijkt dat op het eerste zicht niet zo.” Stijn De Ridder (Politie Antwerpen)

WAT RISKEERT EEN GELDEZEL?

Strafrechtelijke gevolgen

Optreden als geldezel blijft niet zonder strafrechtelijke gevolgen. Nadat hij of zij geïdentificeerd is, volgt een ondervraging door de politie. Als de geldezel zijn fout inziet en erkent, bestaat de mogelijkheid dat een proces vermeden wordt en kan de politie soms overgaan tot een minnelijke schikking in de vorm van een geldboete. Een werkstraf behoort ook tot de mogelijkheden. Daarnaast kan het zijn dat de geldezel een deel van de geleden schade moet terugbetalen aan de slachtoffers. Is de geldezel minderjarig, dan kunnen de ouders volledig aansprakelijk worden gesteld. Komt het wel tot een proces, dan wordt de

geldezel gedagvaard voor de rechtbank en riskeert hij een voorwaardelijke of effectieve gevangenisstraf en geldboete. De geldezel heeft dan voortaan een strafblad.

Andere gevolgen

Er zijn niet alleen strafrechtelijke gevolgen. Zo kan de bank de geldezel in de toekomst een bankrekening of een lening weigeren. Sommige geldezels worden ook fysiek bedreigd door de criminelen en bovendien krijgen de meeste geldezels nooit de beloofde vergoeding. Soms wordt de rekening van de geldezel volledig geplunderd.

TIPS

Wat kan je als ouder of begeleider doen?

1. Leg jongeren uit wat geldezels zijn zodat ze het herkennen en ze zich beter kunnen wapenen als ze in contact komen met ronselaars of ronseladvertenties. Leer hen dat snel geld verdienen niet bestaat.
2. Leer hen hoe ze moeten omgaan met accounts op sociale media die snel en makkelijk geld beloven. Rapporteer de accounts bij het meldpunt van de overheid voor misleiding, bedrog, fraude of oplichting:
<https://meldpunt.belgie.be>
3. Maak hen duidelijk dat ze hun bankkaart, rekening of codes nooit mogen uitlenen, ook niet aan zogezegde 'vrienden'.

Welke raad geef je als iemand in de val is getrapt?

- Contacteer zo snel mogelijk je bank.
- Bel naar Card Stop om je kaart te laten blokkeren.
- Ga langs bij de politie.
- Praat er over met vrienden en mensen die je kan vertrouwen.

Meer informatie: www.febelfin.be

Volg ons op sociale media

#geldezels

Deze brochure werd gerealiseerd in samenwerking met

